

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/141/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222204141
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1222204141.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. V., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: N. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX, H., a otca: V. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XX, H., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

Matka je p o v i n á predbežne platiť na maloletú: G. V., nar. XX.XX.XXXX, výživné 50,-eur mesačne, a to vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc doručením tohto uznesenia.

II. Vo zvyšnej časti súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava II dňa 03.08.2022 sa otec domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Spolu s návrhom vo veci samej sa otec domáhal aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú G. do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 50 eur mesačne. Styk matky s maloletou otec nežiadal upraviť.

2. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia uznesením č.k. 11P/134/2022-13 zo dňa 15.08.2022 vylúčil na samostatné konanie ďalej vedené pod sp. zn. 11P/141/2022.

3. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že maloletá G. sa narodila z jeho vzťahu s matkou počas toho, ako tvorili pár a žili spolu v jednej domácnosti na ubytovni. Spolužitie sa po dvoch rokoch od narodenia detí ukončilo pre vzájomné konflikty a neprestávajúce hádky. Po rozchode otec spolu s dcérou odišiel žiť k jeho rodičom a odvtedy sa táto situácia nezmenila. S výchovou a starostlivosťou o maloletú mu pomáhajú jeho rodičia, on si privyrába brigádnicky. Druhej maloletej dcére pochádzajúcej z jeho vzťahu s matkou (W. V. V., nar. XX.X.XXXX) poskytuje starostlivosť stará matka oboch maloletých - N. M., nar. XX.XX.XXXX. Matka maloletej G. otca informovala o skutočnosti, že odchádza do zahraničia na niekoľko mesiacov za účelom zárobku. Podobná situácia už nastala viackrát, čo spôsobilo aj problémy v škole, ktorú maloletá navštevuje a jej personál je dobre oboznámený so situáciou, že maloletú vychováva iba otec a matka o ňu prestala javiť záujem. Otec sa domnieva, že dôvodom môže byť závislosť matky od omamných a psychotropných látok. S matkou maloletej sa otec dohodol a je oboznámená s týmto návrhom a súhlasí s ním v plnom rozsahu. Nariadenia neodkladného opatrenia sa otec domáha z dôvodu, že má vážne obavy o ďalší vývin situácie v septembri 2022, kedy začína nový školský rok a v záujme maloletej bude potrebné vybaviť mnoho vecí. Maloletá žije v domácnosti s otcom, kde je

zvyknutá, má tam svoje miesto a odtiaľ chodí do školy. Otec sa s ňou učí, nakupuje jej potraviny, hygienu, šatstvo, hradí školské poplatky a všetko ostatné, čo sa týka starostlivosti o dieťa. Matka maloletej poberá naďalej príspevok, avšak otec z toho nedostáva nič. Maloletá bude mať tento rok 13 rokov, teda je vo veku, kedy začína mať vyššie nároky. Otec tento návrh podáva aj z dôvodu, že chce, aby mu bol právom vyplácaný príspevok na dieťa, ktoré má po celý čas vo svojej starostlivosti.

4. Dopytom zo dňa 08.08.2022 požiadal tunajší súd Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava o vykonanie šetrenia v domácnosti otca. Dňa 09.08.2022 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonal pohovor s maloletou u otca. Pohovor s maloletou bol vykonaný bez prítomnosti zákonných zástupcov. Na otázku, či vie povedať dôvod, prečo s ňou bude vykonaný pohovor, uviedla, že vie. Otec informoval maloletú o prebiehajúcom súdnom konaní. Rozhovor začínal bežnými otázkami smerujúcimi k jej záujmom. Počas šetrenia maloletá uviedla nasledovné: „Chodím na ZŠ Ž., skončila som Š. ročník, učím sa tak na 3-4. V škole ma baví telesná výchova, hrávame vybíjanú. Ja tu s otcom bývam od malička, keď bola mama na Slovensku, tak sme sa stretávali, teraz pracuje v zahraničí, neviem či v M. alebo v U.. Ja sa so sestrou stretávam, sme spolu skoro každý deň, aj k babičke na G. chodím skoro každý deň. Viem, že bol podaný návrh, ale nerozoberali sme to s otcom. Babka pracuje niekde v CDR, dobre to tu funguje, babka varí aj tatino niekedy varí. Chodíme niekedy do kina, alebo na zmrzlinu, v škole keď treba niečo riešiť, išiel tatino. Nákupy riešime s babkou. Na narodeniny a Vianoce mi mama dá peniaze, alebo mi niečo kúpi. Maminu som videla asi pred mesiacom, išla preč, píšeme cez sociálne siete.“ Otec so svojimi rodičmi a s maloletou G. bývajú v dvojizbovom prenajatom byte, kde mesačný nájom je vo výške 520,- eur. Byt pozostáva z dvoch izieb, jedna izba je spojená s kuchyňou, toalety a kúpeľne. Byt je plne a funkčne zariadený. Maloletá má v domácnosti otca vytvorené vhodné podmienky, má vytvorený priestor na učenie a trávenie voľného času. Navštevuje ZŠ Ž. a nastupuje do G. ročníka. V zdravotnej starostlivosti je u I.S. I. C., H. X, H.. Počas šetrenia otec uviedol nasledovné: „Ja nepracujem, chodím na brigády, rodičom prispievam vo výške 300,- eur na chod domácnosti. Matka na dcéru neprispieva žiadnym výživným, kúpi dcére oblečenie. Dcéra je celé obdobie u mňa. Pomoc pri starostlivosti zabezpečujú moji rodičia. O druhú dcéru sa starajú druhí starí rodičia z matkinej strany. Matka dcéry vycestovala za prácou, urobila to už aj v minulosti. Dcéry sa navštevujú, chodí sem aj tá mladšia. Matka poberá na obe dcéry rodinné prídavky, a o dcéry sa nestará.“ Zo šetrenia v domácnosti a z podaných informácií zo strany otca a maloletej je zrejmé, že maloletá G. je dlhodobo v starostlivosti otca a starých rodičov, ktorí zabezpečujú jej starostlivosť. Otcovi bolo poskytnuté sociálne poradenstvo, kde mu bolo vysvetlené, že nie je dôvod podanie na neodkladné opatrenie, nakoľko sa o dcéru dlhodobo stará a mal možnosť si už v minulosti podať riadny návrh na zverenie maloletej do svojej starostlivosti.

5. Na tunajšom súde je pod sp. zn. 11P/134/2022 vedené konanie vo veci samej -o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Uvedené konanie nebolo doposiaľ právoplatne skončené.

6. Na tunajšom súde je pod sp. zn. 27P/134/2022 vedené konanie o návrhu starej matky N. M., nar. XX.XX.XXXX, o zverenie maloletej: W. V. V., nar. XX.X.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti. Uvedené konanie nebolo doposiaľ právoplatne skončené.

7. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej

úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

15. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

16. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

17. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Súd pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností pred začatím konania alebo po jeho začatí v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa Civilného mimosporového poriadku ako prostriedok na ochranu záujmu maloletých slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy predložené spolu s návrhom ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza.

19. Pokiaľ ide o návrh otca v časti, v ktorej sa domáhal zverenia dieťaťa, dospel súd k záveru, že predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia v uvedenej časti splnené nie sú, preto návrh v tomto rozsahu zamietol. Otec totiž dostatočne neosvedčil potrebu nariadenia neodkladného opatrenia čo sa týka zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú tieto práva zjavne ohrozené, a to dočasne, kým o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine v konaní vo veci samej. Z podaného návrhu je zrejmé, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, maloleté dieťa žije v spoločnej domácnosti so svojím otcom, ktorý aj reálne zabezpečuje starostlivosť o dieťa. Za uvedených okolností nie je opodstatnené formou neodkladného opatrenia upravovať zverenie maloletej do osobnej starostlivosti jedného rodiča, v tomto prípade otca, nakoľko z návrhu jasne vyplýva, že maloletá sa toho času v osobnej starostlivosti otca nachádza a zo stany druhého rodiča - matky - tomu nie je nijak bránené. V tomto smere nie je nutné duplikovať už existujúci stav nariadením neodkladného opatrenia, ktoré neslúži na takéto účely. Súd tiež zdôrazňuje, že obaja rodičia sú rovnocennými zákonnými zástupcami maloletej, a teda otec ju môže zastupovať v rovnakom rozsahu ako matka.

20. V časti neodkladného opatrenia týkajúceho sa platenia výživného súd návrhu otca vyhovel a matke uložil povinnosť platiť výživné na maloletú v sume 50,- eur mesačne. Je zrejmé, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti a matka si vyživovaciu povinnosť riadne neplní. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere, a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je

schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Vyživovacia povinnosť matky voči maloletej nebola doposiaľ súdom upravená, čo môže otca stavať do nevýhodnej pozície, kedy si nie je istý v akej výške, a či vôbec bude matka na maloletú prispievať. V posudzovanom prípade mal preto súd preukázanú existenciu potreby dočasnej úpravy týkajúcej sa plnenia vyživovacej povinnosti matky k maloletej. Takéto rozhodnutie je jednoznačne v záujme maloletej, najmä v záujme toho aby mala zabezpečené nevyhnutné výdavky, ktorými sú predovšetkým výdavky na stravu, oblečenie, hygienu a pod. Nakoľko súd nemal preukázané príjmové a majetkové pomery matky, ako ani jej aktuálne schopnosti a možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej, výživné upravil v miere, aká nevyhnutne pokryje odôvodnené potreby maloletej, a to do času, kým súd nerozhodne vo veci samej v konaní vedenom pod sp. zn. 11P/134/2022. Súd mal teda za to, že výživné v sume 50,- eur na maloletú G. je primerané a zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa v nevyhnutnej miere, preto súd návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti vyhovel.

21. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia